

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«СЕМІНАР З ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО ҐРУНТОЗНАВСТВА І ЗЕМЕЛЬНОГО
КАДАСТРУ»

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 8, рік навчання – 4
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Тригуб Валентина Іванівна; кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру
Контактний тел.	+38 (067) 936-2321
E-mail:	grunt.ggf@onu.edu.ua
Робоче місце	Одеса, пров. Шампанський, 2 геолого-географічний факультет, кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру (каб. 63, 64)
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: : телефон, ZOOM.

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua

телефон: +38 (067) 936-2321

соціальні мережі: Telegram

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – формування наукового мислення, поглиблення професійної орієнтації, вивчення і опрацювання студентами матеріалів виробничих практик, результатів лабораторно-практичних досліджень з ґрунтознавства та сучасних питань землекористування, які будуть використані при написанні і захисті кваліфікаційних бакалаврських робіт.

Пререквізити навчальної дисципліни. Лекційний курс та практично-семінарські заняття з семінару викладається після засвоєння студентами усіх обов'язкових та вибіркових дисциплін професійного спрямування.

Постреквізити навчальної дисципліни.

Знання, уміння і навички, що здобуваються після вивчення цієї навчальної дисципліни, сприяють більш якісній атестації здобувачів.

Мета курсу – узагальнення, систематизація та закріплення теоретичних знань і практичних навиків, набутих за час навчання; вивчення, які сприятимуть формуванню наукового мислення, поглибленню професійної орієнтації, вивчення і опрацювання студентами матеріалів виробничих практик, результатів лабораторно-практичних досліджень з ґрунтознавства, земельного кадастру та сучасних питань землекористування, які будуть використані при написанні і захисті кваліфікаційних бакалаврських робіт.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- опрацювання літературних, архівних і фондкових матеріалів по тематиці кваліфікаційних бакалаврських робіт;
- характеристика мети, завдання, об'єкту і предмету кваліфікаційних бакалаврських досліджень;
- визначення проблематики, актуальності і наукової новизни кваліфікаційних бакалаврських досліджень;
- висвітлення чинників ґрунтоутворення досліджуваної території;
- висвітлення головних проблем ґрунто-, землекористування і земельного кадастру;
- висвітлення теоретичних основ вибраної тематики;
- висвітлення методики досліджень;
- представлення результатів польових і лабораторних досліджень;
- представлення картографічних матеріалів за темою бакалаврської роботи;
- формулювання змісту і тестової частини бакалаврської роботи.
- формулювання висновків досліджень.

Очікувані результати.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- мету, завдання, об'єкт, предмет, проблематику, актуальність і наукову новизну власних досліджень;
- теоретичні основи тематики, яка розглядається в бакалаврській роботі;
- розгляд проблеми чи питання в науковій літературі,
- характеристику чинників ґрунтоутворення території, на якій проводились дослідження;
- головні проблеми ґрунто-, землекористування і земельного кадастру;
- методику досліджень;
- генетичні особливості ґрунтів території досліджень;
- фізичні і фізико–хімічні властивості досліджуваних ґрунтів;
- шляхи раціонального використання та охорони ґрунтів.

вміти:

- володіти поняттями і термінологією ґрунтознавства та географії ґрунтів;
- формулювати основні проблеми ґрунто-, землекористування і земельного кадастру та їх вирішення;
- користуватись літературними, архівними та фондковими матеріалами в контексті тематики бакалаврської роботи;
- самостійно визначати мету, завдання, об'єкт, предмет, проблематику, актуальність і наукову новизну бакалаврських досліджень;
- користуватись картографічними матеріалами (топографічні, ґрунтові карти, карти агропромислових груп ґрунтів тощо);
- знати методику польових і лабораторних досліджень;
- інтерпретувати результати польових та лабораторних досліджень;
- науково викладати зміст отриманих результатів;
- робити висновки щодо сучасного стану ґрунтів, шляхів його оптимізації, охорони та раціонального використання;
- застосовувати теоретичні знання набуті за час навчання в професійній діяльності.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс складається з лекцій (20 год.) та практично-семінарських занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практично-семінарських заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета здобувачами освіти. Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи

навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентацій); практичні (практичні роботи, семінари); самостійна робота (робота з навчальними матеріалами під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Аналіз результатів польових досліджень. Формування теми кваліфікаційної роботи. Зміст і вступна частина кваліфікаційної роботи. Обґрунтування проведення аналітичних робіт. Висвітлення чинників ґрунтоутворення території досліджень. Головні проблеми ґрунто-, землекористування і земельного кадастру території дослідження.

Тема 1. Представлення і аналіз фактичного матеріалу, зібраного за час виробничих практик. Архівні і фондові матеріали. Наявний картографічний матеріал. Обговорення лабораторно-аналітичних та практичних робіт, які плануються виконуватись за матеріалами польових досліджень.

Тема 2. Формулювання і обговорення тематики написання кваліфікаційної роботи. Зміст кваліфікаційної роботи. Аналіз списку літературних джерел, які плануються використовувати при написанні кваліфікаційної роботи.

Тема 3. Висвітлення вступної частини до кваліфікаційної роботи. Обговорення мети і завдання досліджень, висвітлення об'єкту і предмету досліджень, обґрунтування проблематики, актуальності і наукової новизни власних досліджень

Тема 4. Характеристика чинників ґрунтоутворення території досліджень (геологічна будова, геоморфологічна будова, гідрогеологічні особливості, клімат, рослинність, особливості антропогенного впливу на ґрунти). Ґрунти території досліджень. Головні проблеми ґрунто-, землекористування і земельного кадастру території дослідження.

Змістовий модуль 2. Методика досліджень. Опрацювання результатів лабораторних досліджень. Представлення картографічного матеріалу по темі кваліфікаційної роботи. Представлення і аналіз результатів лабораторно-аналітичних та практичних робіт. Висвітлення розділів текстової частини кваліфікаційної роботи. Додатки, таблиці і графічна складова кваліфікаційної роботи. Формулювання висновків.

Тема 5. Висвітлення методики польових і лабораторних досліджень. Обговорення генетичних особливостей досліджуваних студентами ґрунтів.

Тема 6. Обговорення отриманих результатів лабораторних досліджень, їхній аналіз. Характеристика морфології досліджуваних ґрунтів. Статистичні методи при проведенні досліджень.

Тема 7. Картографічна частина кваліфікаційної роботи. Лабораторно-аналітичні дані, отримані студентом, їхнє представлення та інтерпретація.

Тема 8. Висвітлення та обговорення розділів кваліфікаційної роботи, присвяченим фізичним і фізико-хімічним властивостям досліджуваних ґрунтів. Рекомендації практичного використання результатів досліджень.

Тема 9. Представлення графічної частини кваліфікаційної роботи. Табличний матеріал. Висновки. Оформлення списку використаних літературних джерел.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Адаменко О., Зоріна Н. Методологія та організації наукових досліджень в екології: підручник. Івано-Франківськ, 2015. 169 с.
2. Влах М., Котик Л. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 344 с.
3. Гавриленко О.П. Методологія наукових досліджень: Навч. посібник. К.: Ніка-Центр, 2008. 172 с.
4. Кирильчук А., Наконечний Ю. Методологія та організація досліджень в науках

- про Землю: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.
5. Медведєв В.В. Про деякі дискусійні і невирішені проблеми в дослідженні ґрунтів. Харків. 2017. 188 с.
  6. Немець К.А., Немець Л.М. Теорія і методологія географічної науки : методи просторового аналізу : навч.-метод. Посібник. Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. 172 с.
  7. Паньків Зіновій. Еволюція землекористування в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с.
  8. Паньків З.П. Земельні ресурси: навчальний посібник. Л. : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с.
  9. Позняк С.П. Актуальні проблеми ґрунтознавства і географії ґрунтів : навч.посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 272 с.
  10. Позняк С.П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів: підручник. У двох частинах. Ч. 1. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 270 с.
  11. Позняк С.П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів: підручник. У двох частинах. Ч. 2. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 286 с.
  12. Позняк С.П., Гавриш Н.С. Соціальне ґрунтознавство = Social soil science : навч. Посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 240 с.
  13. Позняк С.П., Красеха Є.Н. Чинники ґрунтоутворення: Навч. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 400 с.
  14. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / За заг. ред. М. Г. Ступеня. 2-ге видання, стереотипне. Львів: «Новий Світ-2000», 2006. 336 с.
  15. Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія: Монографія. Херсон, 2013. 650 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань.

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Рівень знань студента з кожного модуля оцінюється за 100 – бальною шкалою. Наведена таблиця визначає питому вагу оцінки з кожного модуля у загальній оцінці по дисципліні.

Поточний контроль									Публічна презентація власних матеріалів 1-2*	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	30	100
8	8	8	8	6	8	8	8	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

* Публічна презентація власних матеріалів здійснюється після завершення вивчення всього навчального матеріалу (змістовних модулів 1-2) та оцінюється максимально в 30 балів.

Самостійна робота студентів.

Включає роботу з друкованими джерелами (підручниками, навчальними посібниками, нормативними документами), самостійне вивчення питань згідно програмі. Потребує від здобувачів вищої освіти самостійного вивчення, закріплення й поглиблення

раніше здобутих і нових знань. Здобувачі вищої освіти повинні опрацювати теми, що заплановані для самостійної роботи:

Контроль СР відбувається у вигляді тестів, контрольних робіт, переліку обов'язкових ситуаційних завдань. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У разі відсутності на контрольному заході, його можна перездати у час планової консультації.

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувач вищої освіти та лектор повинні дотримуватися академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов'язкове; запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря (лікарняним листом).

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшета або іншого пристрою з доступом до інтернет-мережі під час лекції або практичного заняття у випадках роботи з інформаційними джерелами та їх обговоренням (визначається лектором).

Поведінка в аудиторії: ділова та одночасно творчо-емоційна атмосфера на лекціях та практичних заняттях, під час контрольних заходів – зосереджена, без розмов та відволікань.